

ДНЕВНИКЪ

(стенографически)

на

III обикновено Народно Събрание.

(Първа сесия.)

Х. ЗАСЪДАНИЕ, СРЪДА 29 ДЕКЕМВРИЙ 1882 ГОД.

Начало въ послѣ пладнѣ, подѣ председателството на Негово Високо-преосвященство Митрополита Симеона Варненско-Преславский).

Председателъ (звъни): Ще се прочете списъкътъ на депутатитѣ.

Секретаръ Шивачовъ (чете:)

Отъ списъка се вижда, че отъ 40 души депутати присъствуватъ 36 души, а отсъствуватъ 4-ма; а именно, г. М-ръ Вълковичъ, г. Х. Нури бей, г. Даскалъ Д. Поповъ и Д. Станковъ.

Председателъ: Повече отъ половината отъ г-да депутатитѣ сж тука, Събранието е пълно и засѣданието се открива.

Ще се прочете протоколътъ отъ вчерашното засѣдание.

Секретаръ Шивачовъ (чете:)

Председателъ: Има ли нѣкой отъ г-да депутатитѣ да направи нѣкоя забѣлѣжка върху прочетения протоколъ? (Нѣма.) Ще каже, че нѣма никой да направи забѣлѣжка, и протоколътъ е точенъ

На дневенъ редъ, както знаете, е исканieto на г-на Министра на Финанситѣ, съобщено на Нар. Събрание съ единъ указъ отъ НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО, да се приеме отъ Нар. Събрание една 12-та часть отъ бюджета върху основание на бюджета отъ 1882 год.

Кой ще говори върху този въпросъ? (Никой.)

Приема ли Нар. Събрание това, което бѣше предложилъ вчера г-нъ Министръ на Финанситѣ?

Д-ръ Цачевъ: Азъ предлагамъ на г-да представителитѣ да приематъ предложението на г-на Начовича съ слѣдую-

щитѣ измѣнения: да вотираме 12-та часть отъ бюджета съ исключение на квартирнитѣ.

Шивачовъ: Азъ мисля, че въ указа е казано твърдѣ ясно, че се иска 12-та часть отъ бюджета на основание на минжлий бюджетъ; а въ този бюджетъ не сж предвидени квартирнитѣ. Затова, азъ мисля, Нар. Събрание понапрѣдъ да приеме една 12-та часть отъ бюджета, а това предложение на г-на Цачева да се разгледа особено.

Д-ръ Цачевъ: Азъ мисля, и положително можъ да кажъ, че въ една 12-та часть отъ бюджета обдържатъ се и тѣзи квартирни пари на столичнитѣ чиновници.

Председателъ: Както чухъ г-да представителитѣ, има предложение на г-на Цачева, който казва, че трѣбва да се приеме наистина една 12-та часть отъ бюджета, но да се исключатъ квартирнитѣ или прибавочнитѣ разности, които се даватъ на столичнитѣ чиновници. А г-нъ Шивачовъ възрази, че тѣй като въ бюджета отъ идущата 1883 година не сж предвидени такива добавочни разности, затова да се приеме предложението на г. Министра безъ прибавлението, което прави г-нъ Д-ръ Цачевъ.

М-ръ Начовичъ: Въ бюджетно-проекта, който представихъ тука, квартирни сж предвидени. Но колкото знамъ, въ бюджетарната коммисия има едно мнѣние да се унищожатъ квартирнитѣ; но туй мнѣние не е още окончателно прието. Отъ страна на правителството нѣма никакво съпротивление, и ако Нар. Събрание приеме туй ограничение, което пред-

лага г-нъ Д-ръ Цачевъ, то и Министерството го приема, именно до дѣто Нар. Събрание рѣши, квартирни на столичнитѣ чиновници ще се даватъ ли или не. Туй е единъ въпросъ, който по-напрѣдъ трѣбва да се рѣши. Но понеже г-нъ Цачевъ предлага такова нѣщо, искамъ да кажа, че Министерството не се противи на такова рѣшение на Народното Събрание.

Шивачовъ: Азъ казахъ по напрѣдъ и пакъ казвамъ, че въ указа е казано: «възъ основание на бюджета отъ 1882 год.»; а въ този бюджетъ никакъ не е казано, че квартирнитѣ се предвиждатъ. За това нѣщо има особенъ докладъ и указъ. За туй, трѣбва да приемемъ, както е въ указа, т. е. трѣбва да приемемъ една 12-та часть отъ бюджета възъ основа на бюджета отъ 1882 година; а предложението на г. Д-ра Цачева трѣбва особно да се разгледа.

Д-ръ Цачевъ: Азъ съмъ съгласенъ съ мнѣнието на г-нъ Министра, сирѣчь, и той приема моето предложение.

Председателъ: Има двѣ предложения: Г-нъ Цачевъ предлага да се приеме $\frac{1}{12}$ часть отъ бюджета за идущата година, но съ исключение на прибавочнитѣ квартирни разности, които се даватъ на столичнитѣ чиновници. Но г-нъ Шивачовъ казва, че въ бюджета отъ 1882 год. прибавочни разности за г-да столичнитѣ чиновници не сж предвидени; така щото, тѣхното мнѣние се схожда. Г-нъ Цачевъ иска, да се отблъснатъ квартирнитѣ разности, а г-нъ Шивачовъ още казва, че не сж предвидени.

М-ръ Начовичъ: Предвидени сж. Тѣ сж предвидени още отъ 1881 год. чрѣзъ едно рѣшение на Министерскій Съвѣтъ. За 1882 год. на всѣкадѣ сж предвидени за столичнитѣ чиновници. Но азъ, безъ да имамъ нѣщо противъ предложението на г-на Д-ра Цачева, мисля, че предложението на г-на Шивачова е по умѣстно.

Председателъ: Тѣй се разбира: тѣй като квартирнитѣ разности сж предвидени въ бюджета отъ 1882 год., ще каже, че г-нъ Шивачовъ е на мнѣние да се приематъ и тѣзи квартирни разности.

Шивачовъ: Азъ желая особено да се разгледа този въпросъ.

М-ръ Начовичъ: До колкото разбирамъ, г-нъ Шивачовъ и той е съгласенъ съ г-на Д-ра Цачева, само иска да се гласува първото предложение и подиръ този въпросъ да се рѣши особно, слѣдъ като се произнесе бюджетарната коммисия и азъ мисля, че предложението на г-на Шивачова е по-редовно.

Д-ръ Цачевъ: Азъ не знамъ, какъ ще стане това: веднажъ да приемемъ нѣщо, а послѣ да влѣземъ съ едно ново

предложение противъ това предложение, което е вече прието. Ако приемемъ днесъ предложението за квартирнитѣ пари, неможемъ послѣ да приемемъ предложение, да се отхвърлятъ. За това настоявамъ, да се тури на гласуване предложението, което направихъ, сирѣчь, да се вотира $\frac{1}{12}$ часть отъ бюджета за 1883 год. съ исключение на квартирнитѣ пари за столичнитѣ чиновници, до дѣто се произнесе окончателно Народното Събрание върху расходний бюджетъ за 1883 година.

Л. Дуковъ: Азъ незнамъ, защо се толкова разисква този въпросъ днесъ и вчера. Азъ мисля, че се освѣтнихме, защо се иска $\frac{1}{12}$ часть. Най-сетнѣ поражда се такова съмнѣние, че ако вотираме $\frac{1}{12}$ часть, то тѣзи пари ще отидатъ на путо, безъ да си иматъ мѣстото. (Гласове: Не!) Но така излиза. (Гласове: Не се е появило такова нѣщо.) Азъ мисля, като се отпусне за цѣла година, то ежщо ще бжде и за единъ мѣсець; защото паритѣ, които ще се израсходватъ за този мѣсець, за тѣхъ ще има и оправдателни документи, които може Държавскій Съвѣтъ отъ послѣ да разгледъ така както има оправдателни документи и за цѣла година. Трѣбва да вотираме тѣзи пари за единъ мѣсець, за които, както казахъ, да има оправдателни документи и, най-сетнѣ, ако си нѣматъ мѣстото, ще останатъ въ хазната а, ако сж потребни, ще се израсходватъ, за което и ще си иматъ оправдателни документи. Ако има нѣщо безъ смѣтка, тогава разбирамъ, че трѣбва да се разисква.

Председателъ: Г. Дуковъ е на мнѣние, $\frac{1}{12}$ часть отъ бюджета за идущата година да се приеме безусловно, а не както предлага г-нъ Цачевъ, да се вотира безъ квартирнитѣ. Тѣй като предложението на г-на Цачева дохожда по-напрѣдъ, азъ ще турна неговото предложение на гласоподаване.

Шивачовъ: Азъ мисля, че моето предложение е съгласно съ мнѣнието на правителството; слѣдователно, предложението на правителството трѣбва да се турне на гласоподаване по-напрѣдъ, а предложението на г-на Цачева трѣбва да остане за послѣ да се разисква.

Д-ръ Цачевъ: Моля г-на Шивачова да ми каже, на какво основание, на основание на кой законъ и на коя статия казва това?

М-ръ Начовичъ: Азъ мисля, че между едното и другото предложение има твърдѣ малка разлика; за това и правителството приема, било едното, било другото предложение. Г-нъ Шивачовъ не е противъ предложението на г-на Цачева, и той е на мнѣние че въпроса за квартирнитѣ трѣбва да се остави за по-подиръ. По тая причина г-нъ Председателъ

може да даде на гласоподаване едното, или другото предложение.

Председателъ: Но има разлика между двѣтъ предложения. Предложението на г-на Шивачова е: да се вотира безусловно предложението на Министерството, а подиръ да се даде на гласуване предложението на г-на Цачева.

Азъ незная, Нар. Събрание, ако приеме единъ пакъ, заедно съ квартирнитѣ, $\frac{1}{12}$ часть отъ бюджета, да ли нѣма да дойде по-подиръ въ нѣкакво противорѣчие въ рѣшението си.

М-ръ Начовичъ: Азъ не виждамъ че може да се направи нѣкое противорѣчие, ако се приеме предложението на г-на Шивачова, тъй както е направено; понеже Нар. Събрание може отпослѣ да рѣши да не се плащатъ квартирнитѣ пари на Софийскитѣ чиновници, като се основава на извѣстни причини. До колкото зная, бюджетарната коммисия още не е рѣшила въпроса за тия квартирни; за това, додѣто бюджетарната коммисия и Нар. Събрание се произнесжтъ върху тоя въпросъ, Събранието може да постанови, щото добавочни да не се даватъ на чиновницитѣ до това врѣме. Туй е едно предложение, на което Министерството се съгласява, понеже чрезъ него въпроса се суспендира, сирѣчь остава висящъ до дѣто рѣши Нар. Събрание, да ли добавочнитѣ за квартири ще се плащатъ на чиновницитѣ, или не.

Председателъ: Оттегляте ли си, г-нъ Д-ръ Цачевъ, предложението, подиръ обясненията, които даде г-нъ М-ръ Начевичъ?

Д-ръ Цачевъ: Обясненията на г-на М-ра Начевича съгласни съ моето предложение. Азъ предлагамъ да се вотира $\frac{1}{12}$ часть съ исключение на квартирнитѣ, додѣто Нар. Събрание се произнесе върху бюджета за 1883 год. (Гласове: Приема се.)

Председателъ: Приема ли Нар. Събрание да одобри $\frac{1}{12}$ часть отъ бюджета за идущата година съ това условие, че квартирнитѣ ще останатъ въ висяще положение, до като Нар. Събрание се произнесе да ли тѣзи квартирни ще се даватъ на столичнитѣ чиновници или не? Който не приема това предложение, да си дигне ржката. (Никой не дига.) Ще каже, че Нар. Събрание приема $\frac{1}{12}$ часть отъ бюджета за идущата 1883 год., съ условие, че квартирнитѣ ще останатъ висящи до окончателното произнасяне на Нар. Събрание по този въпросъ. Г-нъ Докладчикъ на прошетарната коммисия бѣше обявилъ на Нар. Събрание, че днесъ ще бжде готовъ да докладва съдържанието на нѣколко прошения, които сж постъпили въ Нар. Събрание.

Докладчикъ Бошнаковъ: Има нѣколко прошения приготвени, които ще прочетъ. Тѣй като коммисията е рѣшила да се прочитатъ прошенията изъ цѣло за да се разбере съдържанието имъ отъ г-да представителитѣ, както това стана въ миналото заседание, то и въ сегашното ще прочетъ прошенията изъ цѣло. (Чете):

До почитаемото обикновено Нар. Събрание въ
Княжесвото България!

Отъ Тодора С. Николаевъ, родомъ отъ селото Горни Турчинъ, Кулска околия, Видинско Окръжие, въ оставка отъ Русската Императорска служба штабсъ капитанъ, сега жителъ въ г. Видинъ

Покорна просба!

Господа представители! Азъ имахъ честь да прослужъ въ Русската Императорска военна служба найнаестливо, като първъ офицеринъ, почти 18 години, дѣто бѣхъ въ миналата война за освобождението на отечеството ни въ числото на Шипченскитѣ мъченици, както се бѣлѣжи въ моятъ послужной списъкъ, приложенъ тука.

Подиръ войната азъ останахъ на служба въ рѣдоветѣ на Источно-Румелиската милиция, кждѣто и прослужихъ до Юний 1880 г. Отъ казаната горѣ милиция азъ бѣхъ отчисленъ като окомпромитирванъ за умирението на Кържаллийското въстание, кждето бѣхъ испроводенъ отъ началството си да востанови миръ и поредъкъ и подчинение на законнитѣ власти, което азъ извършихъ съ най-голѣмъ успѣхъ; но бидохъ несправедливо отчисленъ отъ служба по причина на загуби, които претърпѣли ужъ Кържаллийтѣ — тѣзи сжщитѣ Кържаллии, които бѣха дигнали оружје противъ законнитѣ власти, а за ползата, която азъ принесохъ съ умирението на това въстание, обаче не се говори нищо, и бидохъ наказанъ безъ служба и до днешенъ день, а сега разбитъ отъ болѣсти и почти при смъртъ, азъ нѣмамъ почти никакви срѣдства за живота. За това най-покорно моля да ми се даде, ако е възможно, една малка пенсия.

Приложенъ тука послужной списъкъ, като ми не надобно въ него, моля да ми се възвърне обратно.

Видинъ, 13-й Декемврия 1882 год.

Съ почитание Т. Николаевъ

Приложенъ е послуженъ списъкъ на руски языкъ, послѣ Височайшии приказъ, свидѣтелство гдѣто е служилъ, послѣ освободителни отъ служба въ жандармерия въ Ист. Румелия. Еднимъ словомъ, документитѣ му сж венчки приложени.

Комисията е на мнѣние настоящето прошение да се препрати въ Министерский Сѣвътъ на разгледаніе. Ако г-нъ Капитанъ заслужва каква-годѣ пенсія, остава на Министерский Сѣвътъ да рѣши за неговата пенсія; ако ли пакъ може да му се даде нѣкоя служба, по която да е частъ, била военна, била гражданска, то да остане сѣщо на разгледаніе на Министерский Сѣвътъ. (Съгласие.)

Председателъ: Приема ли Нар. Събрание таково рѣшеніе по прошеніето на г-нъ капитанъ Николаева? (Приема.) Който неприема, да си дигне ржката. (Никой недига.) Нар. Събрание приема да се препрати прошеніето въ Министерский Сѣвътъ, и тамъ да се рѣши споредъ закона.

Декладчикъ: Една телеграма отъ кмета на село Върбица. Османъ Пазарска околия.

(Чете:) Телеграма.

«До г-на Председателя на Нар. Събрание въ г. София.

Слухъ ходи за закриваніето на Върбишкий мировий сѣдъ. Върбишката община съ населеніето заедно най-покорни моли Народното Събрание да земе подъ внимание просбата му, да не се закрива сѣдътъ, и ако е възможно и списанітъ въ 1881 год. 46 близки на Върбица села да съставятъ една околия.

Върбишкий Общинский кметъ: Начо Герновъ.»

Мнѣніето на комисията е да се препрати телеграмата въ Министерството на Правосѣдието, отъ гдѣто зависи рѣшеніето на въпросътъ, тъй като сѣщата телеграма гласи: «слухъ ходи» и значи нищо нѣма положително още да е станало.

М-ръ Грековъ: Относително до сѣдебнитѣ околии, имамъ честъ да съобщя на Нар. Събрание, че сѣдебнитѣ околии изобщо съ исклучение на 3 или 4, ще съвпадатъ всички съ административнитѣ околии. Тамъ гдѣто има административни околии, въ центра на околията ще има и мирово сѣдилище. Исклучение отъ това правило правятъ само нѣколко околии, въ които наистина се указало, че е съвършено излишно да се държатъ мирови сѣдии, понеже дѣла постѣпватъ въ такъво малко количество, щото е излишно да има мирови сѣдии тамъ.

Има сѣдебни околии, въ които непостѣпватъ повече отъ 300 до 350, най-вече 400 дѣла. Въ такава околия мировий сѣдия нѣма почти нищо да прави.

Толкосъ повече става излишно, да има въ такива околии мирови сѣдии, понеже спорѣдъ общинский законъ, който се тури въ дѣйствиѣ, кметовѣтъ иматъ право да рѣшаватъ дѣлата, които се касаятъ до 60 лева т. е. до 300 гроша. А отъ онѣзи дѣла, които споменахъ че постѣпватъ въ числото

300—400 на мировий сѣдия, сѣ 70—80% все такиви, които подпадатъ на рѣшеніето на кметовѣтъ. Заради туй азъ мисля, че тѣзи околии трѣбва да се унищожатъ. — А колкото за Върбица, азъ непомня да ли трѣбва да се унищожатъ. Ако има тамъ административна околия (Гласъ: Нѣма), ще остане и мировий сѣдия; а ако нѣма или ако се унищожатъ административната околия, то слѣдователно и мирово сѣдилище не може да има.

Нар. Събрание, когато ще разгледва бюджета, който е вече раздѣленъ на г-да депутатитѣ, може да види, има ли тамъ тая околия или не; защото тамъ има изброени всички една по една.

Председателъ: Подиръ обясненіята, които даде г-нъ Министръ на Правосѣдието по просбата на Върбишкий кметъ, счита ли Нар. Събрание за потрѣбно да се препроводи тая телеграма на Министерството на Правосѣдието?

(Гласове: Не, да остане безъ послѣдствие!)

Декладчикъ Бошнаковъ: Г-нъ Министръ каза, че въ нѣкои околии щѣли да останатъ сѣдебнитѣ околии пакъ така както си сѣ, а не опредѣли, да ли настоящата съвпада въ тѣхъ? Заради туй подържамъ мнѣніето на комисията, да се препрати телеграмата на зависяще разпорѣждение на Министерството на Правосѣдието. Отъ това нѣма да се загуби нищо.

М-ръ Грековъ: До колкото помня раздѣленіето на околитѣ, — и разумѣва се като е това раздѣление ново, не може чловѣкъ да ги запомни изведнѣжъ, но по практиката ги запомнява, — а до колкото помня, въ закона за раздѣленіето на територията, Върбишката околия е унищожена. А щомъ е унищожена тая околия, то и мирово сѣдилище не може да остане тамъ.

Председателъ: И преди още въ Върбица административна околия не е имало, но тя зависяше отъ Османъ-Пазарский началникъ. Тамо имаше само мирово сѣдилище. И сега както се види, унищожаватъ се мировой сѣдъ тамъ, и по тѣзи причина жителитѣ искатъ той да си остане. Азъ зная положително, че въ Върбица административенъ началникъ не е имало.

Докл. Бошнаковъ: Въ такъвъ случай слѣдъ обясненіята на г-на Министра и г-на Председателя на Нар. Събрание, настоящата телеграма трѣбва да остане безъ послѣдствие?

Шивачовъ: Азъ незная, каква загуба ще направи Събранието, ако да я препроводи въ Министерството на Правосѣдието да я има за свѣдѣнія. Тамо има много дѣла за мирови сѣдилища и ще-ли направи Министерство нѣщо, или ще ли я остави безъ послѣдствие, то остава на неговото усмотрѣніе. Но отъ това, ако се проводи телеграмата, нѣма

никаква загуба, и азъ предлагамъ да се проводи на Министерството на Правосъдието.

Председателъ: Приема ли Нар. Събрание миѣнието на комисията да се препроводи до Министерството на Правосъдието? (Приема се.)

Докл. Бошнаковъ: Друго прошение подадено въ 1880 година на Нар. Събрание отъ Сотиръ Попъ Георгиевъ, който излага че отъ 1870 до 1876 година е билъ двигателъ и подбудителъ на въстания въ България за освобождение на отечеството. За доказателство казва, че е ималъ документи, които изгубилъ, когато го преслѣждало бившето правителство въ Търново. За доказателство има свидѣтелство отъ единъ търговецъ, че е билъ въ 1875 год. въ Цариградъ, и че по тѣзи работи се занимавалъ. Другото свидѣтелство е отъ г-на Даскалова, сега членъ на Държавний Съвѣтъ.

(Чете): «Свидѣтелство. Долѣподписанийтъ еъ настоящето си удостоверявамъ, че Сотиръ Попъ Георгиевъ, родомъ отъ Самоковъ, дѣйствително е единъ отъ бившитѣ народни поборници, които вземаха участие за въстание и като такъвъ въ 1874 год. той обикаля Варненския Мутесарифликъ, като бѣше снабденъ съ русскій билетъ и подъ чуждо име Стерю Димовъ, за което му давамъ настоящето, за да му послужи гдѣто е нужно».

Настоящото прошение се препроводи въ Министерството на Вжтрѣшнитѣ Дѣла чрезъ Княжескій Кабинетъ, а препрати сега въ Нар. Събрание съ слѣдующето отношение:

«Г-ну Председателю на Нар. Събрание.

При настоящето като испровождамъ на благоусмотрѣние и зависяще распорѣждане прение отъ прошения на Сотира Попъ Георгиевъ отъ Самоковъ, наедно съ двѣ свидѣтелства, подадени на име на Председателя на бившето Нар. Събрание, честь имамъ да ви съобщъ, г-не Председателю, че просителътъ не е удовлетворенъ отъ повѣренното ми Министерство, по причина, че не е земаалъ участие срѣщу неприятеля въ движенията за освобождението ни съ оружје въ ржка, а на такива поборници, по закона за поборницитѣ, не може да се даватъ помощи.

Подписалъ: М-ръ Генералъ Майоръ Соболевъ.

Главенъ Секретаръ Д. Д. Агура.

Комисията мисли, настоящето прошение, както и услугитѣ извършени отъ просителя, да неоставатъ безъ послѣдствие; защото мнозина зеха живо участие съ оружје въ ржката; но не по малко услуга направиха на отечеството и ония, които ходиха отъ едно мѣсто на друго да подбуждаватъ народа. Отъ свидѣтелството на г-на Даскалова, който

билъ терджуманъ при Руското Консолство въ Варна, се доказва, че просителътъ дѣйствително е зималъ участие въ въстание, че еж го затваряли турцитѣ и е срѣщалъ други подобни сѣньки. При всичко това, ако въ «закона за поборницитѣ» не е предвидена помощъ за подобни дѣйци, то комисията е на миѣние, да се препрати това прошение на Министерскій Съвѣтъ, за да се отетжни на този чловѣкъ помощъ, понеже той е въ крайно бѣдно положение; той самъ е тука.

Д-ръ Цачевъ: Азъ желая да зная, има ли просителътъ нѣкаква болѣсть, която не му позволява, за да може да си добива пасжния хлѣбъ? Ако има нѣкоя болѣсть, то да се ходатайствова за него, но ако е здравъ и читавъ, то нѣма да му се дава пенсия.

Докладчикъ Бошнаковъ: Сжщиятъ е въ градътъ София и дохожда тѣзи заранъ въ комисията. Той чловѣкъ е хромъ, единаокъ, старъ, има ревматизмъ, и не може свободно да се движе отъ мѣсто. Добръ ще бжде, ако го преглѣдатъ докторитѣ. Азъ настоявамъ да се проводи прошениято на Министерскій Съвѣтъ, за да му отетжни това, което намѣри за добръ.

Председателъ: Приема ли Народното Събрание предложението на комисията, да се препрати прошениято на Сотира Попъ Георгиева въ Министерскій Съвѣтъ на зависяще распорѣжение? (Приема се.)

Докладчикъ Бошнаковъ (чете):

До Господина Председателя на почитаемото Народно Събрание въ градъ София,

ПРОШЕНИЕ.

Въ мѣстото називаемо «Добри-Долъ», Ломско окръжие, се намира единъ манастиръ съ название «Добродолски», постановенъ още отъ старо врѣме, който преди военното врѣме бѣше малко подигнатъ, и презъ 1876, 1877 и 1878 години, като се оплѣни отъ черкезетѣ, бѣше и запустѣлъ, тѣй щото никоѣ у него не сѣдеше, а азъ като се завърнахъ по освобождението отъ войната, посветихъ себе си за да го отвора.

Въ този манастиръ се намира една лѣковита вода, при която дохождатъ на исцѣляване освѣн другитѣ и много бѣдни хора, но и сами войници проводени отъ надлѣжнитѣ власти, отъ които послѣднитѣ получватъ не само исцѣление, но и всичкитѣ поддръжки манастирски.

Първо за това, а и второ като си припомнявамъ, че еж ществува законъ относително, че онѣзи манастири, които приематъ на исцѣление и поддръжане бѣдни хора и правителствени войници, неплащатъ никакви данѣци, то като

е поменатий монастиръ за означенитъ горѣ години останалъ надирѣ съ исплащанieto на данъцитѣ си, и сега се изискватъ отъ надлѣжнитѣ власти 675 л. и 60 ст. Ви се моля, Г-не Председателю, да представите настоящето ми прошение въ почитаемото Народно Сѣбрание съ подкрѣплението си да се опрости поменжтй данъкъ на монастиря съ призрѣние на до сега изложенитѣ причини.

А че означенитѣ ми думи въ настоящето прошение сж истинни, потвърждава приключеното свидѣтелство, издадено отъ околното население.

Съ почитание

Игуменъ М. Добродолски Х. Агапий.

СВИДѢТЕЛСТВО.

«Долуподписанитѣ даваме настоящето свидѣтелство на г-на Агапий, Егуменъ въ Добродолски монастиръ, въ удостоверение на това, че тамо въ този монастиръ дохождатъ нужди за изцѣляване и поддържане бѣдни, бездомни и правителствени войници, за което потвърждаваме съ подписитѣ си и селскитѣ печати».

Слѣдватъ 10 печати отъ селата на околията, потвърдени отъ Градский кметъ въ Ломъ и отъ окръжний Сѣвѣтъ.

Просителътъ въ прошениято казва, че е имало нѣкой законъ за отмѣняване даждия за такива богоудобни монастири. Комисията, като знае, че такъвъ законъ не съществува, и като въ прошениято не е пояснено да ли за 1878 г. сж тие недоимки или отъ друга нѣкая г., било за десетѣгъили други даждия, то е на мнѣние прошениято да се препроводи въ Министерството на финанситѣ за разяснение, именно, отъ коя година сж тие 675 лева. И когато М-ръ на Финанситѣ ще даде нужнитѣ разяснения, да се произнесе Нар. Сѣбрание окончателно за него.

М-ръ Начевичъ: И азъ съмъ съгласенъ, това прошение да се проводи въ Министерство на Финанситѣ, за да се направятъ нужнитѣ справки. Колкото за законътъ, за който тамо се казва че съществувалъ, и по който се освобождавали монастиритѣ и други учреждения съ богоугодни и благодѣтелни цѣли отъ даждия, то такъвъ законъ е съществувалъ, но не е изрично отмѣненъ, а е падналъ самъ отъ себе си. Именно законътъ, за който се говори тука, сж наставленията, които се дадоха отъ Министерството на Финанситѣ по врѣмето на окупацията, за описание имуществата. Въ този законъ се казва, че онѣзи монастири, и други такива учреждения, които иматъ богоугодна и благотворителна цѣль, се освобождаватъ отъ даждия: емлякъ, темстуатъ и прочее. Но този законъ се унищожи, когато се прие рѣшението да се зема емлякъ

и темстуатъ по турскитѣ мазбати (тефтери). Азъ желая да се проводи това прошение въ Фин. Министерство, особно за това, защото подобни прошения има тоже отъ Софийски монастири и отъ Рилския монастиръ; и мисля, когато Нар. Сѣбрание попрекара поважнитѣ си работи, да представя тѣзи прошения изедно на разглѣждане и окончателно рѣшение на Нар. Сѣбрание.

Аневъ: Понеже азъ имахъ честь да бѣдъ управителъ въ Ломското окръжие, то могъ да кажъ, че познавамъ лично както монастиря тѣй и игумена. Той дължи данъкъ за 1878 година и за послѣ. А гдѣто казва, че имало тамо лѣковита вода, това не е истина. Има тамо обикновенна вода както всѣгъждѣ. Послѣ казва, че хранилъ тамо хроми, болни, и това не истина. Азъ самичкъ съмъ испрацалъ тамо нѣкои хора болни, но тие слѣдъ два дѣне се вращаха, понеже ненамѣрили никоя полза, нито гостопримство. Освѣнъ това, зная, че този игуменъ е осъденъ въ Сърбия, гдѣто бѣше въ монастиръ, понеже направилъ тамо нѣкое злоупотребление, за което е тоже изгоненъ отъ Сърбия и даже се преслѣдваше още тука, и зная че имало за него переписка чрѣзъ Мин. Външнитѣ Дѣла и проведено било рѣшението отъ сѣда.

За това предлагамъ да остане това прошение безъ послѣдствие.

Докладчикъ Бошнаковъ: Г-нъ Щербановъ е отъ Ломъ, и може за освѣтление да ни даде нѣкои свѣдѣния.

Щербановъ: Азъ лично не познавамъ игумена; но повечето отъ доводитѣ на г-нъ Анева сж положителни и истинни. Но отъ близу работата незная.

Докладчикъ Бошнаковъ: Въ такъвъ случай азъ оттеглявамъ предложението на комисията и съмъ тоже на мнѣние, да остане това прошение безъ послѣдствие.

Председателъ: Тогава остава само мнѣнието на г-нъ Анева, да остане прошениято безъ послѣдствие.

Аневъ: Азъ би молилъ надлѣжниятъ г-нъ Министръ, да обърне по голѣмо внимание върху този монастиръ; защото отъ когато е стѣпилъ този игуменъ въ него, той е опустошилъ съвършенно горитѣ, лозята и нивитѣ.

Председателъ: Приема ли Нар. Сѣбрание да остане това прошение безъ послѣдствие? (Приема).

Лазаръ Дуковъ: Понапрѣдъ каза г-нъ Аневъ да остане това прошение безъ послѣдствие. Азъ бѣхъ се съгласилъ съ това, но той каза послѣ че игуменътъ е опропастилъ тамъ гори и лозя. За това подобръ ще бѣде да се препрати това прошение на Финансовото Министерство, понеже нашитѣ финанси губятъ отъ таково опустошавание на горитѣ и лозята; Министерството нека се распореди нататѣкъ.

Шивачовъ: Въ това прошение не се споменува за злоупотребления, които сж станали споредъ г-нъ Анева, и слѣдователно отъ прошения то не може Министерството това да види. За това, ако знае г-нъ Аневъ подобруе за това, нека го изложи писмено и да направи запитване къмъ надлъжния Министръ.

Председателъ: Приема ли Нар. Събрание, да остане безъ послѣдствие подадено то прошение отъ игумена на Добролюбския манастиръ? (Приема се.) Който неприема да си дигне ръката. (Никой не дига.) Значи прието.

Докладчикъ Бошнаковъ (чете:)

До г-на Председателя на обыкновенното Нар. Събрание.

(Покорна молба отъ поборника Михаилъ Янакиевъ, жителъ изъ г. Битоля (Македония), а сега живущъ въ градъ Кюстендилъ).

Долуподписаний жителъ изъ гр. Битоля (Македония), а сега живущъ въ гр. Кюстендилъ, съмъ служилъ въ бившето Българско народно опълчение въ втора дружина, което се доказва отъ свидетелството подъ № 759, издадено ми отъ тѣзи дружина, което се намира въ Министерството на Вътрѣшнитѣ Дѣла. Като съгледвамъ на участието ми въ войната азъ бѣхъ злочестъ да сполуча въ краката си такава сериозна нервическа болестъ, щото съмъ принуденъ да се мѣстятъ отъ едно мѣсто на друго съ чужда помощъ. При това далечъ отъ родното си мѣсто, раздѣленъ отъ своитѣ си въ Битоля, дѣто за мене ставаше невъзможно вече да се върна, азъ се намирамъ въ най-отчаянна бѣдностъ и сиромашество, боленъ и неспособенъ вече за работа, безъ никаква помощъ азъ тегля най-ужасни мъки и страдания, като отъ день на день очаквамъ свършването на тѣжкитѣ и неносни дни, които ми оставатъ още да живѣя. Като се намирахъ въ това положение, азъ миналата 1881 година прѣзъ мѣсець септемврий подадохъ прошение въ Министерството на Вътрѣшнитѣ Дѣла, съ което молихъ за помощъ. Почитаемото Министерство уважи справедливостта на молбата ми, и ми отпусна пенсия 300 лева въ годината. Но тъй като по мнѣнието и съвѣтитѣ на докторитѣ, азъ трѣбваше да живѣя по харно, да се храня подобруе, да се пазя въ облѣклото и леглото си, да зинамъ медикаменти отъ една страна, и отъ друга бѣхъ принуденъ да плащамъ нѣкому за да ме глѣда, понеже азъ самъ, както вече рекохъ, не бѣхъ и не съмъ въ състояние да върша нищо, не се мина много и азъ почнувахъ най-осезателно недостаточността на тази скромна сума, която Министерството на Вътрѣшнитѣ Дѣла бѣше благоволило да ми отпусне 300 лева въ годината или по 25 лева въ мѣсеца. Присиленъ отъ необходи-

мостта на тази недостаточность, азъ подадохъ второ прошение въ Министерството на Вътрѣшнитѣ Дѣла, прѣзъ мѣсець юлий 1882 година, съ което като изложихъ подробно положението, въ което се намирамъ, молихъ го да подѣйствиува, ако е възможно, да ми се увеличи пенсията поне на 40 лева въ мѣсеца, ако не повече. Понеже резултатътъ на това мое прошение се забави, азъ се видохъ принуденъ да подамъ и трето на НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО, любимий ни Господаръ, прѣзъ мѣсець октомврий 1882 год. На това ми послѣдно прошение, азъ получихъ отъ Политическия Кабинетъ на НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО Князьтъ ни, едно писмо подъ № 298, подписано отъ секретарятъ на Кабинета, въ което ми се съобщава че Министерството на Вътрѣшнитѣ Дѣла, до което било неспроведено и това ми трето прошение, отговорило, че тъй като на мене била отпусната пенсия въ най-голѣмъ размѣръ споредъ закона за поборницитѣ, то нѣмало възможность да се увеличи пенсията ми. Азъ като се намирамъ въ сѣщото това окаяно и достойно за съжаление положение, даже отъ день на день повече отпадамъ и бѣдствувамъ и като поборникъ за свободата на милото ми отечество, въ подвигитѣ за което изгубихъ здравето и положението си, дързувамъ съ настоящата покорна молба да ви помоля най-смирено, г-не Председателю, да благоволите и съобщите тѣзи послѣдни молба на Нар. Събрание, което вървамъ не ще остане хладнокрѣвно и равнодушно къмъ тѣглата и бѣдствията на единъ нещастливъ народенъ поборникъ, който въ най-критическия за живота му минути моли за милость и състрадание съ съззи на очитѣ си.

Азъ се храня съ надѣжда, че Нар. Събрание не ще се поскѣпи за 200—300 лева, които не сж нищо за единъ държавенъ ковчегъ, но които съставляватъ необходимото условие за сѣществуването на единъ злоупотребенъ опълченецъ. Азъ моля коленопрѣклонно за увеличение пенсията ми, безъ което азъ бѣдствувамъ да бѣдъ завлеченъ въ гроба безвремѣнно на сила, като прекарамъ единъ вризисъ и най-отчаянна и ужасна борба — борба между животъ и смъртъ.

Очаквамъ спасението си отъ несъмнѣнна и очевидна погибель.

Г. Кюстендилъ, 9 Декемврий 1882 год.

Съ почитание покоренъ просителъ
поборникъ
Мих. Янакиевъ.

Въ прошения дѣйствиелно е исказано, че му се е отетжлила такава пенсия, която споредъ закона е най-голѣма, т. е. 25 лева на мѣсець; и че ако и вторично да е просилъ, сѣщата пенсия му се потвърдила като най-висока.

Комисията не можеше да дойде до никакво заключение, тъй като съществува законъ за даване пособия на опълченците и поборниците. За това тя остави това прошение на Нар. Събрание, за да го разгледа то, и каквото рѣшение му даде, комисията ще се съгласи; защото, ако комисията бѣше дала мнѣнието си за увеличение пенсията му, то щѣше да бѣде противозаконно, толкозъ повече, че нѣмаше нѣкои фактове, че просителътъ не може да се движи отъ едно мѣсто на друго.

Председателъ: Следователно, комисията е на мнѣние, да остане безъ послѣдствие.

Докл. Бошнаковъ: Комисията е на мнѣние, само да се произнесе Нар. Събрание върху това прошение.

Председателъ: Ще се каже, че върху този въпросъ прешетарната комисия нѣма никакво положително мнѣние.

Докл. Бошнаковъ: Положителното мнѣние на прешетарната комисия е това, че съществува законъ, който казва, че повече отъ 25 лева не може да му се дава, и тя на това постои. А трѣба ли да се дава повече или не, това зависи отъ Нар. Събрание.

Председателъ: Въ таквъ случай, какъ ще се произнесе Нар. Събрание.

Д-ръ Цачевъ: Азъ съмъ на мнѣние, да остане това прошение безъ послѣдствие, до когато се изработи новия законъ, който ще увеличи степенитѣ на пенсиитѣ и пособията; защото сега безъ законъ да се произнесе Нар. Събрание не може. Трѣба по-напредъ да имаме законъ и тогава да се произнесемъ.

М-ръ Начевичъ: Министерството е изработило единъ законъ за пенсиитѣ и го е внесло въ Държавния Съвѣтъ. Секцията на Съвѣта го е разгледала и одобрила, но Държ. Съвѣтъ още не е ималъ врѣме да го преглѣда и окончателно одобри. Споредъ този законъ, има двѣ категории лица, които заслужаватъ пенсии: едниѣ сж чиновници, които служатъ на правителството, другата категория сж лица, които сж служили преди издаването на този законъ и още преди нашето освобождение, било като учители, било като поборници или други. Категориитѣ на чиновницитѣ сж точно опредѣлени въ този законъ. Наприм. като прослужи нѣкой едно опредѣлено врѣме съ такава или такава заплата, ще получава такава или иная пенсия. А за други заслуживши, не е възможно да се направи такава опредѣленіе, а се оставя на рѣшението на Нар. Събрание. Тамъ е поставено тъй, че всеки отъ втората категория, ако претендира, че има право на пенсия, трѣба да представи своитѣ доказателства и тогава Нар. Събрание ще

оцѣни неговитѣ заслуги къмъ народа и ще постанови въ какъвъ размѣръ да бѣде неговата пенсия.

Азъ мисля, че този законопроектъ, тѣзи дни ще излѣзе отъ Дър. Съвѣтъ и надѣя се преди да се затвори настоящата сесия, защото той е допълнение на закона за чиновницитѣ, който се изработи и знаятъ г-да представителитѣ че той, сир. законътъ за чиновницитѣ, не може да бѣде пъленъ безъ този законъ за пенсиитѣ. Азъ вѣрвамъ, че Дър. Съвѣтъ ще побърза да го преглѣда и върне въ Министерството, за да го внесе въ Нар. Събрание, преди свършването на настоящата сесия. За това, настоящето прошение трѣбва да остане до тогава, за да се произнесе Н. Събрание върху него сир. да се произнесе върху величината на пенсията, слѣдъ като узнае заслугитѣ на просителя.

Председателъ: Ще каже, че тука има двѣ мнѣния: мнѣнието на комисията е, да се произнесе Нар. Събрание сега; а пакъ мнѣнието на г-на Д-ръ Цачева е: да се остави това прошение за сега и да се разгледа тогава, когато се внесе въ Нар. Събрание законътъ за пенсиитѣ — мнѣние, което до нѣкъде поддържа и г-нъ Министръ Начевичъ. Г-нъ Докладчикътъ на прешетарната комисия настоява ли сега да се произнесе Нар. Събрание върху исканieto на просителя или не?

Докладчикъ Бошнаковъ: Подиръ обясненията на М-ра на Финанситѣ, оттеглямъ мнѣнието на комисията.

Председателъ: Разглежданieto прочее на въпросътъ: да ли трѣбва да се увеличи пенсията на просителя или не, остана да се разглежда отъ Нар. Събрание, слѣдъ като му се внесе законопроектътъ за пенсиитѣ. Приема ли Нар. Събрание да се остави прошениято за да се разглежда, подиръ като се внесе въ Нар. Събрание законопроектътъ за пенсиитѣ? (Приема.) Който не приема, да си дигне ръката. (Никой не дига.)

Докладчикъ Бошнаковъ (чете:)

До III-то Обикновено Народно Събрание въ
г. СОФИЯ.

Прохение отъ кожухарина Райка Димитровъ родомъ изъ
г. Горня Орѣховица.

Миналата година въ мѣсецъ Ноемврий на основание публикуваното обявление на жандармерийското управление изъ гр. Руссе, ходихъ тамъ да участвамъ въ търгътъ за доставяние 1600 калпаци за жандармитѣ. По неизвѣстни причини, търгътъ се отложи, и обявенъ вторично чрезъ нѣколко дни, пакъ ходихъ и взехъ направата на рѣчениитѣ калпаци, условието на които по моя просба заключи и под-

писа съотечественика ми Г. Бошнаковъ, понеже азъ съмъ простъ и неграмотенъ чловѣкъ.

Спаредъ условieto прочее, азъ трѣбваше да предамъ всичкитѣ калпацѣ около 15 Мартъ; но по независящи отъ мене причини и болѣсть, жандармерийското управление ми отерочва да ги доставя послѣ 2-3 мѣсеца, понеже тѣ били нуждни за презъ зимата. Велѣдствие на това азъ ходихъ въ Букурешъ и Цариградъ да купувамъ влашки и азиатски кожички, нуждни за калпацитѣ и, отъ като приготвихъ половината имъ, въ мѣсецъ Юлий се принудихъ да ги пося и предавамъ въ г. София, гдѣто управлението се бѣше премѣстило. Управлението обаче отъ принесенитѣ ми въ гр. София избра и прие само 535, а останалитѣ ми повърна като не добри, и, понеже съмъ закъснѣлъ съ предаването имъ, нарушило условieto публикувало и произвело нови търги за останалитѣ калпацѣ, които и отдало на нѣкой си евреинъ по 6 лева и 80 стотинки единия, когато азъ ги доставяхъ по 4 л. и 10 стот. Сега жандармерийското управление, съгласно условieto, срѣщу предаденитѣ ми 535 калпацѣ иска да ми задържи по 15 на стотъ, т. е. 341 л. и 32 ст. както и депозитътъ 656 л. — всичко 997 л. и 32 ст., за дѣто на врѣме не съмъ доставилъ калпацитѣ.

Понеже отъ отерочването и обявлението ми за доставянieto калпацитѣ не е послѣдвала никаква загуба за правителството и за жандармерийското управление, тъй като евреина, мисля, и до сега още ги не е доставилъ на споменатото управление; нѣ напротивъ правителството има полза по 2 л. и 70 ст. за всѣкъ отъ мене предаденъ калпакъ сравнително съ цѣнитѣ на евреина, комуто за останалитѣ ще се плаща повече отъ 3000 лева, сума, която щеше да се въсползува хазната, ако на мене, за да ги доставя, се отерочаше врѣме, както за това съ прошение г-нъ Бошнаковъ моли управлението въ м. Юний, но се не взе въ внимание.

За това, като се вземе предъ видъ, че отъ оставшия въ менъ приготвенъ материалъ за калпацитѣ и ония що ми върна управлението като не добри, както, и отъ направенитѣ ми огромни разности по това дѣло, за ходене два пѣти въ г. Руссе, Букурешъ, Цариградъ и София, азъ не малко губя и се упропаствамъ; то най-покорно моли Народното Събрание да благоволи и рѣши, като заповѣда дѣто се слѣдва, да ми се заплати горѣпоменатата сума 997 л. и 32 ст., понеже азъ съмъ бѣденъ и сѣмѣенъ чловѣкъ и както горѣ изложихъ, съмъ принелъ полза на хазната по 2 л. и 70 ст. отъ предаденитѣ ми 535 калпацѣ.

Като донасямъ горѣизложеното на почитаемото Народно Събрание, питая надѣжда, щото то ще обърне внимание на просбата ми и ще рѣши въпроса съ единъ най-справедливъ начинъ.

Г. ОРЪХОВИЦА, 19 Декемврий 1882 год.

Покорниятъ Ви просителъ Райко Димитровъ.

При разглѣжданieto настоящето прошение, комисията, за изучаване на дѣлото, се отнесе къмъ г-на полковника Логвенова, началникътъ на жандармерията. Той призна самъ, че просителътъ е въ право да му се платятъ тѣзи пари, но имало е нѣкакви условия, по които това не е могло да се направи. Признава, че отъ ненаврѣменното доставяние на калпацитѣ, не сж станали никакви загуби нито за жандармерията, нито за правителството, а дадени били на евреина съ 2 лева и 70 ст. по-висока цѣна, безъ да се е отерочилъ срока на първия, тъй като не е намѣрила за добръ приемната комисия, съставена отъ г-да офицери.

Прошетариата комисия, като има предъ видъ обясненитѣ на началника на жандармерията, г-на полковника Логвенова и съдържанието на прошениято, и като зе въ внимание, че просителътъ е принесълъ по 2 лева и 70 ст. полза на хазната, на миѣние е, да се отпусне суммата на просителя, като се пише на полковника да му даде когото се слѣдва; защото тука се разбира, че остатъкътъ отъ сжщитѣ калпацѣ сж дадени на евреина съ по-голяма цѣна. Слѣдователно, не-справедливо ще бѣде, ако се не удовлетвори просбата на просителя. При всѣ това, рѣшило то остава на Нар. Събрание.

Секр. Шивачозъ: Както се вижда, това прошение се отнася повече къмъ сждебнитѣ власти а не къмъ Нар. Събрание. Нар. Събрание отъ гдѣ ще може да знае дѣйствителността на това прошение? И освѣтъ това комисията, която е преглѣдала тѣзи калпацѣ, е имала свое началство, и той трѣбваше да се заяви въ това началство, — подъ косто надлѣжи; и ако началството на полковника Логвенова неудовлетворяване просбата на просителя, тогава той трѣбваше да се отнесе до надлѣжното сждилище, а не къмъ Нар. Събрание. За това, азъ съмъ на миѣние, това прошение да остане безъ послѣдствие, като се съобщи на просителя, да се обърне къмъ надлѣжното сждилище.

Докл. Бошнаковъ: Надлѣжното началство е полковникъ Логвеновъ, който категорически се е произнесълъ, че въвъзъ отъ условията нищо не може да направи; слѣдователно, отнесавши се вече единъ пѣтъ, ще получи сжщия отговоръ, ако се отнесе и до Военното Министерство. Българинътъ, който е зель калпацитѣ съ много по-долна цѣна съразмѣрно

съ цѣната на евренна, моли безъ да му се задържи депози-
тътъ да му се плати, и ако Нар. Събрание рѣши това, про-
тивозаконно не ще постѣпи.

Военний М-ръ Ген. Каульбарсъ: (Преводъ отъ русски.)
Азъ моля Нар. Събрание, да предаде това дѣло на мене, и
азъ въ идущето засѣдание ще дамъ подробности върху него,
защото непомня сега подробноститѣ върху него. (Гласове:
Съгласни!)

Предсѣдатель: Тогазъ, има мнѣние на прошетарната
комисия, която иска, Нар. Събрание да уважи прошенieto
на просителя, и да се распорѣди да му се платятъ паритѣ,
които той иска съ прошенieto си. Г-нъ Шивачовъ предлага,
че прошетельтъ трѣбало би да се отнесе до началника на жан-
дармерията г-на Логвенова или до Военний Министръ, и ако
не се удовлетвори просбата му, тогазъ да се отнесе до над-
лѣжното сѣдилище. Подиръ, г-нъ Военний Министръ желае,
щото прошенieto на просителя да се проводи въ Военното
Министерство, да направи справка, и подиръ да доложи на
Нар. Събрание своитѣ заключения. (Гласове: Съгласни.)

Г-нъ Бошнаковъ, настоявате ли за мнѣнието на комисията?

Докладчикъ Бошнаковъ: Ненастоявамъ и нежелая да
настоявамъ. Думата ми бѣше, че Полковника или пъкъ ком-
исията, трѣбаше да уважатъ просбата на просителя; а
шомъ г-нъ Военний Министръ желае да даде обяснение по
тази работа, комисията оттегля мнѣнието си и съгласява
се да се проводи прошенieto въ Военното Министерство.

Секр. Шивачовъ: Слѣдъ обясненията на г-на Министра
и азъ отгѣглямъ предложението си.

Предсѣдатель: Приема ли Нар. Събрание, да се про-
води това прошение въ Военното Министерство? (Приема.)
Който не приема да си дигне рѣката. (Никой не дига.)

Докладчикъ Бошнаковъ: Други прошения за сега нѣма
приготвени.

Геровъ: Вчера бѣхъ казалъ, че ще приготвя една ин-
терпелация; за това, ако ми се позволи, азъ ще я прочетъ.

Предсѣдатель: Прочетете я, но малко по-високо.

Геровъ: (чете): «Моля г-на М-ра на Финанситѣ, да об-
ясни на Нар. Събрание: на какво основание се неприематъ
българскитѣ левове отъ митницитѣ на Княжеството, отъ не
преманието на които търговцитѣ въобще претърпяватъ твърдѣ
голъми спѣнки при освобождението на стокитѣ си. Отъ това
произлиза, че освѣтъ като си губятъ скъпоцѣнното си врѣме
за добавяне на злато и още сѣж принудени да се излагатъ
на експлоататори; вслѣдствие на горѣизложенитѣ, и слѣдъ
одобренieto на Нар. Събрание, моля г-на М-ра на Финанситѣ
да се распореди щото отъ началото на наступащата 1883

год., да се приематъ българскитѣ левове въ всичкитѣ мит-
ници на Княжеството.»

(Занаса я на предсѣдателя.)

Предсѣдатель: Г-нъ М-ръ Начовичъ вчера бѣше обя-
вилъ, че ще отговори на тази интерпелация въ четвъртъкъ;
тъй ми се струва.

М-ръ Начевичъ: Азъ казахъ, че въ едно отъ идущитѣ
засѣдания ще отговоря на това запитване. Работата не е
бърза, понеже Дунавътъ е затворенъ, и търговията не се
врѣди, тъй щото г-нъ Геровъ може да почака.

Геровъ: Тукъ не се отнася само до менъ, но за търгов-
цитѣ по цѣлото Княжество въобще, за това по-добрѣ е, по
скоро да се земе въ внимание това мое предложение.

Д-ръ Цачевъ: Споредъ моето мнѣние, предложението
на г-на Герова е твърдѣ умѣстно, защото стойността на
нашитѣ левове е твърдѣ долна, съобразно съ другитѣ мо-
нети и додѣто не се приематъ поне на половина по митни-
цитѣ, цѣната имъ нѣма да се уголъми

Буровъ: Сжщето щѣхъ да кажа, което и г-нъ Цачевъ.
Трѣба да се зематъ сребърни левове поне за половина ми-
тото, и то колкото се може по-скоро, защото, ако днесъ сѣ
спрѣни параходитѣ за стокитѣ по Дунава, то и за други
стоки отъ Тракия като тютюнъ и др. не се зиматъ българ-
ски левове; а понеже хората иматъ нужда, тѣ сѣж прину-
дени да ходятъ да размѣняватъ левовѣтъ.

М-ръ Начевичъ: Този въпросъ е много важенъ и за-
радъ туй мисли, че трѣба да се размисли твърдѣ добрѣ
върху него, преди да се рѣши. Не само въ България се
зима злато по митницитѣ, но и въ други държави, и ако би
да се махне златото и да се каже, че ще се зиматъ бъл-
гарски левове, нѣма съмнѣние, че всичкитѣ търговци ще
плащатъ митото си въ сребро и отъ това ще произлѣзе, че
гюмрукътъ на стокитѣ, които идѣтъ отъ странство, ще се
намали съ нѣколко процента по-надолу. Зарадъ туй желая
да се обмисли предварително този въпросъ по-добрѣ, за да
не направимъ нѣкаква погрѣшка. Азъ ще говоря частно съ
г-да представителитѣ, преди да направя предложение на
Нар. Събрание върху тоя въпросъ. Азъ казахъ и онзи денъ,
че както рѣши Нар. Събрание, тъй ще постѣпва Минис-
терството; но повтарямъ, че желая щото Нар. Събрание да се
освѣтли добрѣ, преди да издаде рѣшението си, понеже въ-
просътъ е много важенъ, и може да има нежелателни слѣд-
ствия, ако не се рѣши тъй както трѣба.

Геровъ: Съ туй иска да каже г-нъ М-ръ на Финанситѣ,
че което го нѣма въ Княжеството, да го иска отъ търгов-

цитъ. Ние най-напредъ имаме злато, а имаме български левове. Още не зная, да ли г-нъ М-ръ на Финансите е изучилъ съединитъ наши държави като Ромжния, която има свое злато, книги и левове и каквото и да се занесе отъ търговцитъ въ митницитъ, приематъ; а не зная по какви съображения г-нъ Министрътъ настоява да се не зематъ нашитъ левове. Азъ ще кажа, че ако се зиматъ български левове — и днесъ има разлика между златото и среброто 3 % —, то тя ще спадне до $1\frac{1}{2}$ %, както е на всѣкъдъ. Защо не се качва въ Ромжния златото? — Защото по митницитъ се зема и сребро; а тука, защото не се зема среброто, златото се качва а среброто спада; когато не зиматъ митницитъ, правителството и ковчежничествата нашитъ сребърни монети, тогава кой ще ги уважава? Ще каже, че ние сами не искаме да ги уважаваме.

За това, азъ желая да се зематъ левове по всичкитъ наши митници.

Секретаръ Шивачовъ: Г-нъ Министрътъ на Финансите, въ миналото заседание каза много добръ, че г-нъ Геровъ, трѣбва да направи своето запитване писмено, и той въ едно отъ идущитъ заседания ще направи едно предложение на Народното Събрание, отъ рѣшенето на което ще зависи: да ли ще се приема злато или сребро.

Що се касае до това, че въ Ромжния се приемало сребро, азъ мисля, че въ Ромжния по известни проценти, приематъ злато, сребро и мѣдъ; тъй щото, този въпросъ да разискваме по-нататкъ ще бѣде излишно. Когато г-нъ М-ръ на Финансите представи предложението си, тогава можемъ да го разискваме.

Геровъ: Г-нъ Шивачовъ отговаря, но мисля, че той не е плащаль по влашкитъ митници мито, и за това отговаря, че се е земало злато и сребро. Азъ мога да му кажа, че се зиматъ онѣзи пари, които има Ромжния, както книги, тъй и франкове и злато. Г-нъ Шивачовъ, ако е ималь търговия въ Влашко и е давалъ на влашкитъ митници злато, тѣ не сж се разсърдили. Тѣмъ всѣкой може да дава злато, ако иска. (Смѣхъ).

Василъ Шишковъ: Сжщото и азъ ще отговоря на г-на Шивачова, понеже зная, че не е ималь търговия въ Влашко и не е плащаль мито на влашкитъ митници. (Веселостъ.)

Манафовъ: Азъ искамъ да направи една интерпелация къмъ г-на Министра.

Председателъ (го прекъсва): Тѣй като г-нъ Министръ не се отказва да даде нуждитъ обяснения на г-на Герова върху този въпросъ, само е въпросътъ за врѣмето въ което трѣбва да се разисква тая интерпелация, и да се даде едно

рѣшение върху нея, тогава и тѣзи, които интерпелиратъ ще останатъ задоволни, и когато се приготви г-нъ Министръ на Финансите, тогава ще отговори.

Геровъ: По напредъ азъ спомѣнахъ, както и г-нъ Шивачовъ каза, че се е обѣщаль г-нъ Министръ на Финансите за сутрѣшното заседание да даде обяснения. Подиръ новата година трѣбва да се опредѣли, какво ще се зима по митницитъ, и скоро да имъ се даждъ нуждитъ наставления.

Д-ръ Минчо Цачевъ: Г-нъ Министръ е свободенъ и може да ни даде своитъ обяснения, чакъ до края на настоящата сесия. Ние не можемъ да го принудимъ утрѣ или въ другий день да ни ги даде. Само имаме право да искаме обяснения до дѣто трае тая сесия.

Шивачовъ: Важното тука не е, да ли г-нъ Министръ ще даде обяснения днесъ или утрѣ; но важното е за да се удовлетвори желанието на г-на Герова. Г-нъ Министръ вчера това добръ разясни, че напредъ трѣбва да направи справка, и послѣ да представи нуждитъ разяснения по този въпросъ.

Г. Геровъ: До колкото даде обяснения г-нъ Министръ, то е имало указъ отъ Княза Дондукова да се зима злато по митницитъ. По тогазъ Българското Княжество имаше левове. А днесъ като имаме български пари, настоявамъ да се зиматъ левове.

Председателъ: Ако обича Нар. Събрание днесъ да се тури този въпросъ на разискване, тогава да се опредѣли това. Но ако имаме само интерпелацията на г-на Герова, то тя ще остане на разискването тогава, когато г-нъ Министръ на Финансите ще бѣде готовъ да представи своето заключение и обяснения върху интерпелацията на г-на Герова. (Прието.) И азъ вѣрвамъ, че г-нъ Министръ ще се постарее въ непродължително врѣме да удовлетвори желанието на г-на Герова и цѣлото Нар. Събрание.

М-ръ Начевичъ: Именно ще бѣдъ готовъ въ идущата недѣля въ първото или второ заседание.

Манафовъ: Азъ желая да направи едно запитване къмъ г-на Министра на Вжтрѣшнитъ Дѣла Генерала Соболева, и тѣй като това запитване съмъ го написалъ, ще го прочетъ. (Чете:)

«Запитване къмъ г-на Министра на Вжтрѣшнитъ Дѣла, Генералъ-Майора Соболева.

Както е известно на всичкитъ г-да депутати, до преди малко е имало при Министерството на Вжтрѣшнитъ Дѣла едно тѣй нарѣчено строително отдѣление, подъ директорството на г-на Копиткина, което е манипулирвало както е щѣло, расходвало е безгранично, безъ да е дало до сега нѣ-

какъвъ отчетъ за дѣлата си. До колкото е менѣ известно назначаваши еж били нѣколко комисии за изслѣдваніето безразлично израсходванитѣ грамадни сумми, разнитѣ упущения и нередовности въ това отдѣленіе. Узналъ съмъ още, че въ Държавний Сѣвътъ било станало постановлението: да се даде директора на помѣнжтото отдѣленіе подъ сѣдъ и пр. и пр. Помѣнжтия директоръ си билъ отишълъ, и по послѣ пакъ билъ повиканъ на задъ отъ Военното Министерство, при което тоже съществувало строително отдѣленіе, при всичко че има Министерство за Общитѣ Сгради.

Прочее моля г-на Министра на Вътрѣшнитѣ Дѣла да ми даде обясненията:

1. Какъвъ е резултатътъ отъ назначаваши нѣколко комисии по тая работа?

2. Като е имало отъ Държавния Сѣвътъ постановление за предаваніето подъ сѣдъ на помѣнжтия директоръ — това станало ли е?

3. Като е доказано тетрагонически недостойнството на помѣнжтия директоръ, защо е билъ повиканъ пакъ назадъ, и

4. Какво найсетѣ мисли г-нъ Министръ да направи съ подобни чиновници?»

Председатель: Кога обича г-нъ Министръ-Президентъ да отговори на интерпелацията на г-на Манафова.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Г-нъ Копиткинъ служилъ въ Министерствѣ Вътрешныхъ Дѣлъ до учрежденіа Министерства Общественныхъ Сградъ. Когда е прибылъ въ Болгарію, было учреждено это новое Министерство, и такъ какъ г-нъ Копиткинъ, бывший начальникъ строительнаго отдѣленія не поступилъ въ составъ новаго министерства, а Военное Министерство не имѣло лица, на которое можно было бы возложить окончаніе расчетовъ по строительной части этого Министерства, то онъ и былъ назначенъ на вакантную должность. —

Были ли назначены комисии о разсмотрѣніи дѣлъ упраздненнаго Строительнаго отдѣленія Министерства Вътрешныхъ Дѣлъ, мнѣ не известно, ибо всѣ дѣла этого отдѣленія переданы въ Министерство Общественныхъ Сградъ.

Равнымъ образомъ мнѣ неизвѣстно рѣшили ли Державный Сѣвътъ вопросъ о преданіи подъ судъ г-на Копиткина. На первый и второй вопросъ я отвѣчу, когда получу необходимыхъ свѣдѣнія изъ Министерства Общественныхъ Сградъ и Державнаго Сѣвта. —

Третій вопросъ объясняется уже сказаннымъ мною выше.

По вопросу о томъ, что слѣдуетъ предпринять относительно г-на Копиткина, я имѣлъ случай говорить съ г-мъ

Председателемъ Народнаго Собранія, и такъ какъ нынѣ вопросъ поднять г-мъ депутатомъ Манафовымъ, то полагаю, что необходимо нынѣ же подвергнуть изслѣдованію дѣла бывшаго строительнаго отдѣленія, дабы выяснитъ истину во всеобщее свѣдѣніе. — О дѣйствіяхъ этого бывшаго отдѣленія Министерства Вътрешныхъ Дѣлъ имѣется много слуховъ и нарѣканій, но я, гг. депутаты, не получилъ до сего времени ни одного осязательнаго факта, который доказивалъ бы злоупотребленія бывшаго начальника сказаннаго отдѣленія. Всѣмъ известно, что за время существованія отдѣленія произведено было много работъ по постройкѣ шоссе, мостовъ и пр., истрачено было много денегъ, но были ли крупныя злоупотребленія, на это фактовъ никто мнѣ не доставилъ. Я полагаю что разслѣдованіа, этого дѣла выяснитъ наконецъ необходимую истину.

Манафовъ: Отъ тѣзи обяснения, които г-нъ М-ръ дава, се разбира, че когато единъ чиновникъ чрезъ постановление прѣзъ единъ Държавенъ Сѣвътъ се отдава подъ сѣдъ, този чоловѣкъ трѣба да е направилъ нѣкое престѣпление по закона. За това пакъ настоявамъ г-нъ М-ръ на Вътрѣшнитѣ Дѣла да даде обяснения да ли е истина, че Държавний Сѣвътъ е далъ г-на Копиткина подъ сѣдъ или не. Това именно запитване правя и за това искамъ обяснения по този въпросъ.

М-ръ Генералъ Соболевъ: (Преводъ отъ Руски). Азъ моля, да ми се позволи да дамъ обяснения по това запитване въ едно отъ идущитѣ засѣдания, за да се приготвя.

Председатель: Вѣрвамъ, че г-нъ Манафовъ отъ думитѣ, които каза г-нъ Министръ, ще спрѣ своята интерпелация и ще чака да му се отговори въ едно отъ идущитѣ засѣдания на неговата интерпелация.

Манафовъ: Азъ желая тоже да се вземе прѣнсъ отъ постановлението на Държавния Сѣвътъ, какъ е мотивиралъ Държавния Сѣвътъ обвинението противъ г-на Копиткина и какъ го е намѣрилъ за виновенъ да се дава подъ сѣдъ.

М-ръ Грековъ: Мисля, че обяснението на г-на М-ра Соболева бѣше, че въ едно отъ идущитѣ засѣдания ще даде обяснения на Народното Сѣбрание къмъ запитванието, а сега да се говори е излишно; защото тѣзи свѣдѣнія, които иска г-нъ Манафовъ, вѣроятно е, че самъ г-нъ Министръ ще ги събере и представи въ Народното Сѣбрание. Щомъ си даде единъ представителъ запитванието, и щомъ Министрътъ опредѣли день, въ който ще отговаря, мисля, че по-нататѣшни запитвания еж съвършено излишни и служатъ само да се губи врѣме. Чакайте да се даждъ обяснения, и ако

тъ не ви удовлетворятъ, тогава може други. Сега по ната-
тъкъ да се говори по това е излишно. (Съгласно.)

Манафовъ: Азъ ще отговоря на г-на Министра Грекова: Тъй като за Народното Събрание съществува правилникъ, въ този правилникъ никакъ не е показано и не съществува никакъвъ членъ, който да казва на депутатитъ, че когато единъ депутатъ даде една интерпелация, не трѣбва да я допълнява словесно. За това, ако такова нѣщо съществува въ закона, азъ се съгласявамъ съ г-на Министра, че подиръ това не се позволява, да се допълни интерпелацията съ слова. Но правилника не забранява подиръ интерпелацията да се допълнява.

Председателъ: Именно това каза г-нъ Грековъ, че ако не останете доволенъ отъ обясненията на Министра на Вжтрѣшнитѣ Дѣла, то може да искате други обяснения. Не ви се отказва правото да добавите къмъ своята интерпелация

М-ръ Генералъ Каульбарсъ: Г-нъ Копиткинъ се помира подъ моето вѣдомство и голѣма частъ отъ онова, което се пита за него, отнася се до мене. Г-нъ Министръ-Президентъ обяви, че е съвършено съгласенъ, че дѣлото трѣбва да се изслѣдва и азъ съмъ съгласенъ, че желанието на Народното Събрание трѣбва да се удовлетвори. Отъ моя страна има да кажъ, че и самъ г-нъ Копиткинъ желае, че дѣлото трѣбва да се даде на строго изслѣдване отъ съда. (Ржкоплекания.)

Председателъ: Подиръ обявлението, което направи г-нъ Военния Министръ, въпроса се неизмѣни. Въпросътъ е тукъ: да ли г-нъ Министръ на Вжтрѣшнитѣ Дѣла ще даде обясненията, които иска г-нъ Манафовъ т. е. да ли г-нъ бившии директоръ на строителното отдѣление ще се предаде на право на съдилището?

Аневъ: Може би обясненията на г-на Председателя на Министерскій Съвѣтъ ще бѣдѣтъ толкозь удовлетворителни, щото може да стане излишно даването му подъ съдъ; за това трѣбва да се почака. (Гласове: Искерпано е.)

Г. Геровъ: Имамъ друга една интерпелация. (Чете:)

ИНТЕРПЕЛАЦИЯ

къмъ г-на Министра на Финанситѣ.

Моля г-на Министра на Финанситѣ да обясни на Народното Събрание, какъ се продаде кукуруза тѣжъ година отъ Русчукската околия 346000 оки за 6000 оки, за който кукурузъ, ако бѣше се обявило на търговцитѣ, че е толкози голѣмо количество, нещѣше да се продаде толкози на ефтина цѣна, а щѣше да се продаде както че се продадохъ и другитѣ Русчукски околии, за което отъ неизвѣстиваньето на търговцитѣ че е толкова голѣмо количество кукурузътъ, се нанесе

на хазната голѣма пагуба, за което моля Народното Събрание да се произнесе за пагубата и да се земе отъ наносители въ полза на хазната.

Георги Геровъ.

София 29 Декемврия 1882 год.

Председателъ: Ще каже, че кукурузътъ бѣше още отъ 1881 година.

М-ръ Начевичъ: За тѣзи работа нѣмамъ никакво извѣстие, защото по моето врѣме Министерството на Финанситѣ не е продавало никакъвъ кукурузъ. И заради туй може да ми се препрати запитванieto, за да направи нуждната анкета.

Г. Геровъ: Г-нъ Министръ ще има добрината да испита добръ работата. Азъ зная, че въ тѣзи комисии бѣше и г-нъ Д. Селвели, а купувачъ бѣше Иваница Симеоновъ и ние. Намъ се извѣсти че се продава 4675 оки а послѣ се утвърждава 346000 оки.

Д-ръ Цачевъ: Това е станало въ врѣме на бившии М-ръ на Финанситѣ г-нъ Желѣсковича.

М-ръ Грековъ: Думата трѣбва да се даде на г-на Селвели, понеже може да даде лични обяснения.

Селвели: Азъ дѣйствително бѣхъ членъ на комисията; но непомня колко бѣше 6000 или 6500 оки, подиръ излѣзло по много не знамъ колко. Но ако бѣше се явило, че е 300000, можеше да се продаде по скъпо; колко се продаде подиръ. незная.

Председателъ: Подиръ като размисли г-нъ М-ръ върху работата, той ще даде нуждитѣ обяснения на интерпелатора. Има едно отношение отъ Министра на Външнитѣ Дѣла г-на Д-ра Вжлковича.

Секр. Щърбановъ (чете):

До Господина Председателя на III обикновенно Н. Събрание.

Приложенъ при настоящето, като ви испровождамъ пренесъ отъ указа на Негово Височество, отъ 27 текущий Декемврий, подъ № 908, имамъ честь да ви моля най-покорно, да имате добрината и назначите на дневенъ редъ разглежданьето въ Нар. Събрание на пощенската конвенция и частния телеграфенъ договоръ, за урѣждане на телеграфо-пощенскитѣ сношения между България и Сърбия, които, заедно съ изложението на мотивитѣ, се съдържатъ въ тукъ тоже приложенитѣ двѣ копии отъ докладитѣ ми до НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО подъ № 7263 и 7264.

При това имамъ честь да добавя, че тия послѣднитѣ доклади сѣ турени вече подъ печатъ, и ако стане нужно, веднага ще могатъ да се раздадѣтъ на г-да представителитѣ.

Подписалъ: М-ръ на Външ. Дѣла и Исп. Д-ръ Вжлковичъ.

Главенъ Инспекторъ на пошитѣ и телегр.: Р. Ивановъ.

УКАЗЪ

No. 908

НИЙ АЛЕКСАНДРЪ I.

Съ Божия милостъ и народната воля

Князь на България.

По предложението на Нашиятъ Министръ на Външнитѣ Дѣла и Исповѣданията, представено Намъ съ докладъ му отъ 24 Декемврий подъ № 7262.

ПОСТАНОВИХМЕ И ПОСТАНОВЯВАМЕ:

Ст. I. Да се внасятъ за разгледанье въ Нар. Събрание Пощенската конвенция и частния телеграфенъ договоръ за уреджанье телеграфо-пощенскитѣ сношения между България и Сърбия.

Ст. II. Исполнението на настоящия указъ се възлага на нашиятъ Министръ на Външ. Дѣла и Исповѣданията.

Издаденъ въ Нашия Дворецъ въ София на 27 Декемврий 1882 год.

На първообразното съ собствената ръка на НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО написано:

АЛЕКСАНДРЪ.

Приподписалъ: М-ръ на Външитѣ Дѣла и Исповѣданията
Д-ръ Г. Вълковичъ.

Съ първообразното вѣрно Главний инспекторъ на пошитѣ и телеграфитѣ: Р. Ивановъ.

Председателъ: Тѣй като г-нъ Министръ на Вътрѣшнитѣ Дѣла извѣстява, че доклада се далъ подъ печатъ и скоро ще се испечата, ми се струва, че трѣбва да се почака до гдѣто се напечата и раздаде на всичкитѣ г-да представители, за да могатъ да размислятъ какво трѣбва да стане съ него, както се прави и съ законопроектитѣ, които сж внесени въ Нар. Събрание.

Д-ръ Цачевъ: Предлагамъ, да се избере една четиричленна коммисия, която да изучи това и да представи докладъ въ Нар. Събрание, за да отиватъ работитѣ по скоро.

Председателъ: Разбира се, вашето предложение, г-нъ Докторе, иде тамъ, изново конвенцията да се предаде на коммисията въ ръкописъ.

Д-ръ Цачевъ: Въ ръкописъ. Ние сега да изберемъ коммисията, а щомъ се напечата конвенцията, тогава ще се раздаде на представителитѣ и на коммисията; а въ разстояние на 4 дѣне коммисията може да я изучи; за да не губимъ време, защото има много работа.

Председателъ: Тогава вашето мнѣние е да се напечата.

(Д-ръ Цачевъ: Да!) Приема ли Нар. Събрание да се избере една четиричленна коммисия която да разгледва конвенцията за Телеграфитѣ и Пошитѣ, която се сключва помежду Сърбия и България.

Буровъ: Азъ не разбирамъ, защо да се избере коммисия, понеже нѣма какво да се разгледва. И още незная, дали всичкитѣ работи, които се внасятъ отъ г-да Министратѣ минаватъ прѣзъ Държавний Съвѣтъ.

Д-ръ Цачевъ: Ние нѣмаме право да питами, да ли конвенцията е минала прѣзъ Държавний Съвѣтъ или не. Разбира се че Министритѣ знаятъ закона и дѣйствуватъ спорѣдъ закона, и когато внасятъ нѣщо въ Нар. Събрание, трѣбва да го внасятъ прѣзъ надлѣжний каналъ. До колкото азъ зная тя е минала прѣзъ Държавний Съвѣтъ, и до колкото помня имаше Княжески Указъ за внасянето и въ Държавний Съвѣтъ, но незная, въ кой брой на Държ. Вѣсти. бѣше напечатанъ.

Буровъ: Азъ имамъ основа да кажа това, защото закона за Смѣтната Палата е внесенъ въ Нар. Събрание, но не е миналъ прѣзъ Държавний Съвѣтъ. Тоже се внесе законопроекта за бирницитѣ отъ г-на Министра, безъ да е заминалъ прѣзъ Държавний Съвѣтъ.

Д. Дуковъ: Азъ мисля сега даже не трѣбва да става въпросъ, защо тѣй сж се внесли тия законопроекти, безъ да минатъ прѣзъ Държавний Съвѣтъ. Когато се внасяха въ Събранието, зная, че се приеха съ аklамация. Тогава трѣбваше да се пита, а не сега, постѣпило ли се съгласно съ параграфъ 19 отъ устава, тѣй като спорѣдъ този параграфъ трѣбва да мине проекта прѣзъ Държавний Съвѣтъ а послѣ да се внесе въ Нар. Събрание. А защо се подига сега въпросътъ?!—Трѣба да бждемъ послѣдователни!

Г. Геровъ: Оттеглямъ си думата.

Секр. Щърбановъ: Въ доклада е казано тѣй «На 5 Юний 1882 год. съгласно съ указа на П. ВИСОЧЕСТВО внесе се поменѣтната конвенция въ Държавний Съвѣтъ и бѣше разглеждана на Октомврия 22 отъ 1882 год.» Ще каже че е минала прѣзъ законий каналъ.

М-ръ Начевичъ: Азъ мисля, че Министерството е свободно да прекарва прѣзъ Държавний Съвѣтъ законопроектитѣ които се внасятъ въ Нар. Събрание, или да не ги прѣкарва; защото Нар. Събрание стои по високо отъ Държавний Съвѣтъ и което рѣши Нар. събрание, то става законъ за цѣла България. Мисля, че законъ, който е приетъ отъ Държавний Съвѣтъ, Министерството не е задължено да го приема или да го поднася на Нар. Събрание тѣй, както го прислѣ Държавний Съвѣтъ; защото не Държавний Съвѣтъ, а Мини-

стерството е отговорно за администрацията и то е повече въ положение да знае, какъ може да се поерѣщатъ нуждитѣ на администрацията. Членъ 19 буква в, отъ устава на Държавния Съвѣтъ изрично казва, че Нар. Събрание може да проважда на тоя Съвѣтъ законопроекти, за да си искаже той мнѣнието върху тѣхъ. Туй показва, че Министерството както и $\frac{1}{4}$ отъ депутатитѣ, по приетия Вжтрѣшенъ Правилникъ, иматъ право да внасятъ прямо въ Нар. Събрание законопроекти, а Нар. Събрание е тоже въ правото си, когато помисли, че не може само да се освѣтли върху тѣхъ, или че е полѣзно да изслуша мнѣнието на казания Съвѣтъ — да ги проводи на Държавния Съвѣтъ, за да поиска и неговото мнѣние. Туй имамъ да кажъ върху принципа на запитванието на г-на Бурова. — Колкото за причинитѣ, по които не сѣмъ внесълъ въ Държавния Съвѣтъ законопроекта за Смѣтната Палата, тѣ сѣ, че Държавния Съвѣтъ бѣше и е много претоваренъ съ работа. Има два проекта въ Държавния Съвѣтъ, които сѣ отъ наляжаща нужда и които би трѣбвало и сега да сѣ тука. Тѣ сѣ закона за горитѣ и закона за пенситѣ. Има и други такива законопроекти въ Държавния Съвѣтъ, и той не е въ състояние да ги обезди въ врѣмето, за което се тѣ изискватъ. Ако бѣхъ внесълъ въ тоя Съвѣтъ и закона за Смѣтната Палата, той щѣше да остане за идущата сессия на Събранието, сир. за Октомврий отъ идущата година. Ако Нар. Събрание мисли, че неорганизирането Смѣтната Палата може да се отложи до идущий Октомврий, азъ нѣмамъ нищо противно, и Финансовата коммисия може да рѣши този законопроектъ да се проводи на Държавния Съвѣтъ за да си искаже мнѣнието, но разбира е че отговорността за бавението се отнема отъ мене.

Д-ръ Цачевъ: Мисля, че законътъ на Смѣтната Палата е най-важенъ законъ, защото играе най важна роль въ Държавата; за това настоявамъ, щото този законопроектъ да се разгѣда въ настоящата сессия; и благодаря на г-на Министра на Финанситѣ, дѣто го е внесълъ толкова скоро, за да не остане за идущата сессия.

Буровъ: Понеже той е най-важенъ законопроектъ, за туй не можъ да се съглася, да се внася на право въ Народното Събрание, когато Държавния Съвѣтъ има право да взима експерти, и освѣнъ това внесоха се тамъ всички други закони на предварително разгѣждане. И считамъ да кажъ а може и нѣкои отъ събратията ми да кажатъ, — че ние нѣмаме толкозъ компетентность колкото Държавния Съвѣтъ. Азъ говоря това за себе си.

Председателъ: Ми се струва, че Народното Събрание като вече прие да разисква законопроекта за Смѣтната Палата, та всички други разисквания сѣ излишни.

Буровъ: Азъ глѣдамъ, че се нарушава единъ членъ отъ устава на Държавния Съвѣтъ. (Чете чл. 19.)

Тогавъ не разбирамъ, защо не се внася този законопроектъ тамъ на разгѣждане?

М-ръ Грековъ: Азъ мисля, че този въпросъ се подига съвършено не на врѣме. Азъ не отричамъ правото на г-на Бурова, че може да иска освѣтлението на този въпросъ. Но това трѣбва да стане по редовенъ нѣтъ. Ако г-нъ Буровъ мисли, че е нарушенъ нѣкой законъ, и ако мисли че за напредъ не трѣбва да се повтари това, то не остава, освѣнъ да подигне едно редовно запитване, и тогавъ Министерството ще му отговори. А така, когато е работата съвършено за другъ нѣкой въпросъ, и се касае за другъ законопроектъ, който е внесенъ съвѣтъмъ законно — съгласно съ мнѣнието на г-на Бурова, т. е. прѣзъ Държавния Съвѣтъ, за което нѣщо г-нъ Буровъ постоянноствува, — тогавъ азъ не знамъ, защо да се отвлича вниманието на Нар. Събрание отъ този въпросъ, който предложи сега. Ако ние разискваме по този начинъ, то може да стане при нашитѣ разисквания съвършено смѣсване на въпроситѣ и ние можемъ да разискваме напр. за София, а ще дойдемъ въ Варна. За туй азъ мисля, че когато се разисква единъ извѣстенъ въпросъ, то трѣбва все за него да се говори. Колкото за въпроса на г-на Бурова, повтарямъ, че може да направи едно запитване и Министерството ще му отговори. А така да се втикаме отъ единъ въпросъ до другъ, това не може да ни доведе до никакъвъ резултатъ, а само си губимъ врѣмето. За това трѣбва Нар. Събрание да си слѣдва работата, относително законопроекта, който се внесе сега съ Княжески указъ, а именно телеграфо-почтенската конвенция между Сърбия и България; а колкото за въпроса на г-на Бурова, той може да го напише и да го внесе прѣзъ бюрото на надлѣжното Министерство, което ще му отговори.

Лазаръ Дуковъ: Азъ не виждамъ, да ли въ думитѣ на г-на Бурова има разлика, както отъ Варна до София. Наистина въпроса е за конвенцията. Да, за конвенцията. Но понеже г-нъ Буровъ изведе пригѣръ, че не сѣ били внесени нѣкои законопроекти прѣзъ Държавния Съвѣтъ, това и азъ го знамъ; но азъ мисли, че г-нъ Буровъ е искалъ да каже че трѣбва да се има едно почитание къмъ законътъ, и да има редъ и законность. За туй могатъ да минатъ всичкитѣ

законо, които се внасятъ въ Нар. Събрание, предварително прѣзъ Държавний Съвѣтъ. А колкото за това обстоятелство, че Държавний Съвѣтъ билъ претоваренъ съ много работа, то все пакъ може да се е взело неговото мнѣние. И по-на-прѣдъ трѣбвало да се иматъ прѣдъ видъ всичкитъ закони, да се приготвятъ прѣзъ лѣтото, което е достатъчно дълго, и да може сега да се представятъ на разглѣждане въ Нар. Събрание. Ако сега се приготвяватъ, когато сме се събрали тукъ да заседаваме, тогава съмъ съгласенъ. И азъ знамъ, че Държавний Съвѣтъ въ врѣмето, когато заседава Нар. Събрание, не може да успѣе да разглѣжда всичкитъ законопроекти. По правилника за Държавний Съвѣтъ § 19, букви б и г казва. (Чете го). — И тъй всичкитъ законопроекти, които се прочетохъ по-напредъ, могли сж да минатъ прѣзъ Държавний Съвѣтъ. И грѣшката — както казва и г-нъ Грековъ с, да се не е спомѣнало онзи день за тази нерѣдвеностъ, трѣбваше да се помисли тогава, когато видѣше единъ законопроектъ, който не е миналъ прѣзъ Държавний Съвѣтъ.

М-ръ Начевичъ: Азъ незнамъ, какво иска да каже г-нъ Дуковъ, и какъ си той въображава че Държ. Съвѣтъ може да си даде мнѣнието. Държ. Съвѣтъ си дава мнѣнието само върху единъ законопроектъ, слѣдъ като се е той разглѣждалъ въ секциитъ, слѣдъ като се е докладвало на общото събрание и слѣдъ като се е разискалъ и изучилъ въ нѣколко общи засѣдания или въ нѣколко такива и това неможе да стане безъ губѣние на врѣме, на много врѣме даже. Колкото за забѣлѣжката на г-на Дукова, че трѣбвало по съ врѣме да се приготвятъ всичкитъ законопроекти, то има да му напомня, че всичкитъ проекти ототдавна сж готови и напечатани и че Държ. Съвѣтъ и Министерството не сж сѣдѣли съ сж-нжти рѣцѣ, но сж си имали работа прѣзъ цѣлата година. И за доказателство, че Държ. Съвѣтъ е претоваренъ съ работа, това се види отъ проектитъ които сж преминали това лѣто прѣзъ него и за които се говори въ отчетитъ, обнародвани въ Държавния Вѣстникъ. Отъ Финансовото Министерство тоже се внесоха въ него законопроекти, както наприм. закона за Банката, за бирницитъ и др., които стояха тамъ съ мѣсеци до дѣто да се разглѣдатъ. И днесъ има още въ Държ. Съвѣтъ такива проекти, както закона за горитъ, пенсийтъ на чиновницитъ, които сж дадени тамъ преди два мѣсеци безъ да е било възможно до сега да се разглѣдатъ; понеже и отъ другитъ Министерства има тамъ внесени проекти. Това доказва, че Държ. Съвѣтъ и Министерството не сж били прѣзъ лѣтото съ нергеле въ уста, но сж работили

Но какво може да се прави, когато деньтъ нѣма 48 но само 24 часа!

Председателъ: Отъ една частъ отъ доклада се вижда, че тази конвенция е преминала прѣзъ Държ. Съвѣтъ, така щото не счита ли Нар. Събрание за потрѣбно да земе въ внимание предложението на г-на Цачева: да се избере една четворчленна комисия, която да разглѣда тази конвенция? Който приема предложението на г-на Цачева, да се избере четворчленна комисия, да си дигне ржката. (Болшинство.) Ще каже, че предложението се прие. Какъ обича Нар. Събрание съ явно, или съ тайно гласоподавание да се избере комисията? (Гласове: Съ тайно.)

Доклад. Бошнаковъ: Азъ предлагамъ да се избере съ тайно гласоподавание.

Бобчевъ: Азъ гледамъ, че $\frac{1}{2}$ депутати излѣзли сж по въпъ; какъ ще работимъ? Съ столове ли? (Гласове: Ще дойдатъ назадъ.)

Председателъ: Ако $\frac{1}{2}$ сж излѣзли, тогава може да ги повикаме. (Звъни.)

Л. Дуковъ: Азъ мисля, че даже отъ $\frac{1}{2}$ сж по-долѣ. (Гласове: Не е истина!)

(Квесторътъ Манафовъ брои.)

Председателъ: Тогава, какъ обича Нар. Събрание, явно или тайно? Г-нъ Бошнаковъ предлага по тайно. Приема ли Нар. Събрание съ тайно гласоподавание? (Приема.) Който не приема, да си дигне ржката. (Никой не дига.) Давамъ 10 мин. почивка.

(Послѣ распусть)

Председателъ: Всичкитъ представители бѣхж 35 души, и резултата на гласоподаванието е слѣдуюция: Д. Аневъ има 21 гласъ, Филиппъ Мариновъ — 33, Ив Симеоновъ — 27, Атанасъ Минчовъ — 29, Вандо Бобошевский — 23, Ил. Щърбановъ — 2, Костаки Анковъ — 1 и други тоже иматъ по 1 гласъ. Така щото вишегласие иматъ: Аневъ съ 21 гласъ, Мариновъ — 33 гл., Ив. Симеоновъ — 27 гл., Ат. Минчовъ — 29 гл. и Вандо Бобошевский — 23 гл. Но понеже комисията ще бѣде 4-членна, ще каже, че членоветъ на тѣзи комисия ще бѣдѣтъ: Г-да Мариновъ, Симеоновъ, Минчовъ и Бобошевский.

За днесъ ми се струва още нѣкоя друга работа нѣма. Утрѣ има редовно засѣдание, косто ще се отвори на 1 часа подиръ пладнѣ. Но, моля г-да представителитъ да дойдѣтъ пакъ на опредѣленното врѣме.

Ив. Симеоновъ: Утрѣ на дневенъ редъ ще има и една моя интерпелация къмъ г-на Министра на Правосъдието.

Председателъ: На дневенъ редъ утрѣ ще има първо законопроекта за отчетността; послѣ ще слѣдва интерпе-

лацията на г-на Ив. Симеонова и други нѣкои може би работи

За сега заседанието се закрива.

(Конецъ въ 5 часа 2 мин. послѣ пладнѣ.)

Председателъ: Варненско-Преславский Симеонъ.

Подпредседатели: { **Иванъ Симеоновъ.**
Ат. Минчовъ.

Секретари: { **Н. Шивачовъ.**
И. Ц. Щърбановъ.

Директоръ на Стенографическото Бюро: А. Безеншекъ.

ПЕЧАТНА ПОГРѢШКА.

Стр. 103, кол. I. линия втора отъ долу, пропуснати сж думитѣ: „че въ това сражение“, които се повтарятъ въ сжщото предложение; тѣй щото предложението гласи: **Председателъ:** „Азъ считамъ за своя длъжностъ да съобща на Нар. Събрание, че въ това сражение, което дѣйствително улесни твърдѣ много превъзвисяването почти на Цариградъ и края на войната, която има за слѣдствие освобождението на нашето отечество, — въ това сражение бѣше взелъ участие Н. Превъс. Генералъ Соболевъ.“